

Τα δυσοίωνα σενάρια για την εξέλιξη της μετασεισμικής ακολουθίας στην Αττική και οι εκτιμήσεις για την υπόλοιπη Ελλάδα

Της ΑΜΑΛΙΑΣ ΒΕΒΕΛΑΚΗ

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ του 2000 μ.Σ. (μετά... σεισμούς) το τοπίο για το τι μέλλει γενέσθαι παραμένει ακόμη θολό. Εξή μήνες μετά τον «καταστρεπτικό σεισμό των Αθηνών» (όπως θα μείνει στην Ιστορία η μεγαλύτερη «περιπέτεια» του αιώνα στο έδαφος της Αττικής) οι φωνές και οι «παραφωνίες» σταμάτησαν. Οι σεισμολόγοι κατέβασαν τα μανίκια και σκούπισαν τον ιδρώτα από το μέτωπο. Οι σειсмоγράφοι, κινητοί και ακίνητοι, ψηφιακοί και αναλογικοί, που δεν έκαψαν «λάδια» από τις 4.000 (και άνω) μετασεισμικούς τους οποίους κατέγραψαν τον πρώτο ενάμιση μήνα(!) στον «εστιακό χώρο της Πάρνηθας», επέστρεψαν σχεδόν στους ρυθμούς της ρουτίνας. Οι πρώτοι ογκώδεις φάκελοι των ερευνών, των μελετών και των αρχικών αποτελεσμάτων για τη δόνηση που συγκλόνισε την πρωτεύουσα δόθηκαν ήδη από

τους επιστήμονες στους αρμοδίους του κράτους. Οι κάτοικοι του λεκανοπεδίου Αττικής, που ένιωσαν εκείνο το ηλιόλουστο μεσημέρι (στις 14.56' ακριβώς) της 7ης Σεπτεμβρίου 1999 τα 5,9 ρίχτερ στα... πόδια τους, αλλά δεν έχασαν δικούς τους ανθρώπους και δεν είδαν τα σπίτια τους να καταρρέουν, το θυμούνται τώρα απλώς σαν έναν εφιάλητη που ημέρα με την ημέρα ξεθωριάζει. Πόσο όμως ξεθωριάζει με τον καιρό το ενδεχόμενο ενός ακόμη ισχυρού σεισμού στον τόπο μας ως «συνέχειας» του φονικού σεισμού της Τουρκίας στις 17 Αυγούστου 1999; Πόσα από τα σενάρια που «έπειξαν» όλους αυτούς τους μήνες για το Βόρειο Αιγαίο, τα γειτονικά ρήγματα των Αθηνών, αλλά και γενικότερα για την περίοδο αυξημένης σεισμικής δράσης που θα «ζήσει» τα επόμενα χρόνια η χώρα παραμένουν «ανοιχτά» και για πόσο ακόμη θα εκκρεμούν στον χρόνο;

Ο Εγκέλαδος δεν κοιμάται

Η ΜΝΗΜΗ, λένε οι ψυχολόγοι, έχει την ικανότητα να «προσπερνά» πολύ γρήγορα τραυματικές εμπειρίες και να «επουλώνει» πληγές με εκπληκτική ταχύτητα. Ο Εγκέλαδος, αντίθετα, λένε οι σεισμολόγοι, «λουφάζει» στο υπέδαφος, μαζεύει δυνάμεις, ώσπου να ξαναβρεί μια «έξοδο κινδύνου», και ξαναχτυπά. Και αυτό συμβαίνει πάντα – τουλάχιστον τα τελευταία πέντε εκατομμύρια χρόνια στον τόπο μας!

«Αν χαρτογραφούσαμε κάθε τέλος του χρόνου τα επίκεντρα των σεισμών στη χώρα μας, θα βλέπαμε ότι η «εικόνα» είναι λίγο πολύ η ίδια, δηλαδή ο αριθμός των σεισμών και η πλειονότητα των περιοχών όπου γίνονται είναι δεδομένα και γνωστά – βέβαια πάντοτε υπάρχουν και οι εκπλήξεις, όπως το 1995 στην Κοζάνη ή ο σεισμός της Αθήνας» λέει, μιλώντας στο «Βήμα», ο κ. Γ. Σταυρακάκης, διευθυντής του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, και επισημαίνει: «Βλέπουμε πάντα δηλαδή ότι οι περιοχές με υψηλή σεισμική δραστηριότητα εντοπίζονται στο Βόρειο Αιγαίο και στα παρτίκια σε ολόκληρο το γνωστό «ελληνικό τόξο» και στον Κορινθιακό κόλπο. Αυτό βέβαια δεν μας επιτρέπει εφησυχασμό, αλλά ούτε φυσικά και το αντίθετο, να ζούμε καθημερινά με τον φόβο ενός μεγάλου σεισμού σε αυτές τις περιοχές. Μας δείχνει όμως σαφέστατα ότι σε μια χώρα με τόσο υψηλή σεισμικότητα όπως είναι η Ελλάδα η αντιμετώπιση των σεισμών θα πρέπει να είναι πάντα επίκαιρο θέμα. Από την άλλη πλευρά πρέπει κάποια στιγμή ο κόσμος να ξεπεράσει τον μύθο ότι ο σεισμός είναι το καταστρεπτικότερο φαινόμενο. Όπως φαίνεται μετά τον σεισμό της Αθήνας, ο πολύς κόσμος ξέχασε ότι δεν είναι καταστρεπτικοί όλοι οι σεισμοί. Αν μετρήσουμε τους σεισμούς με μέγεθος από 4 ως 5 ρίχτερ, θα δούμε ότι το 1999 είχαμε συνολικά 104 γεγονότα σε όλη τη χώρα που κανείς δεν τα θυμάται. Το μόνο που θυμάστε είναι ο σεισμός της Αθήνας».

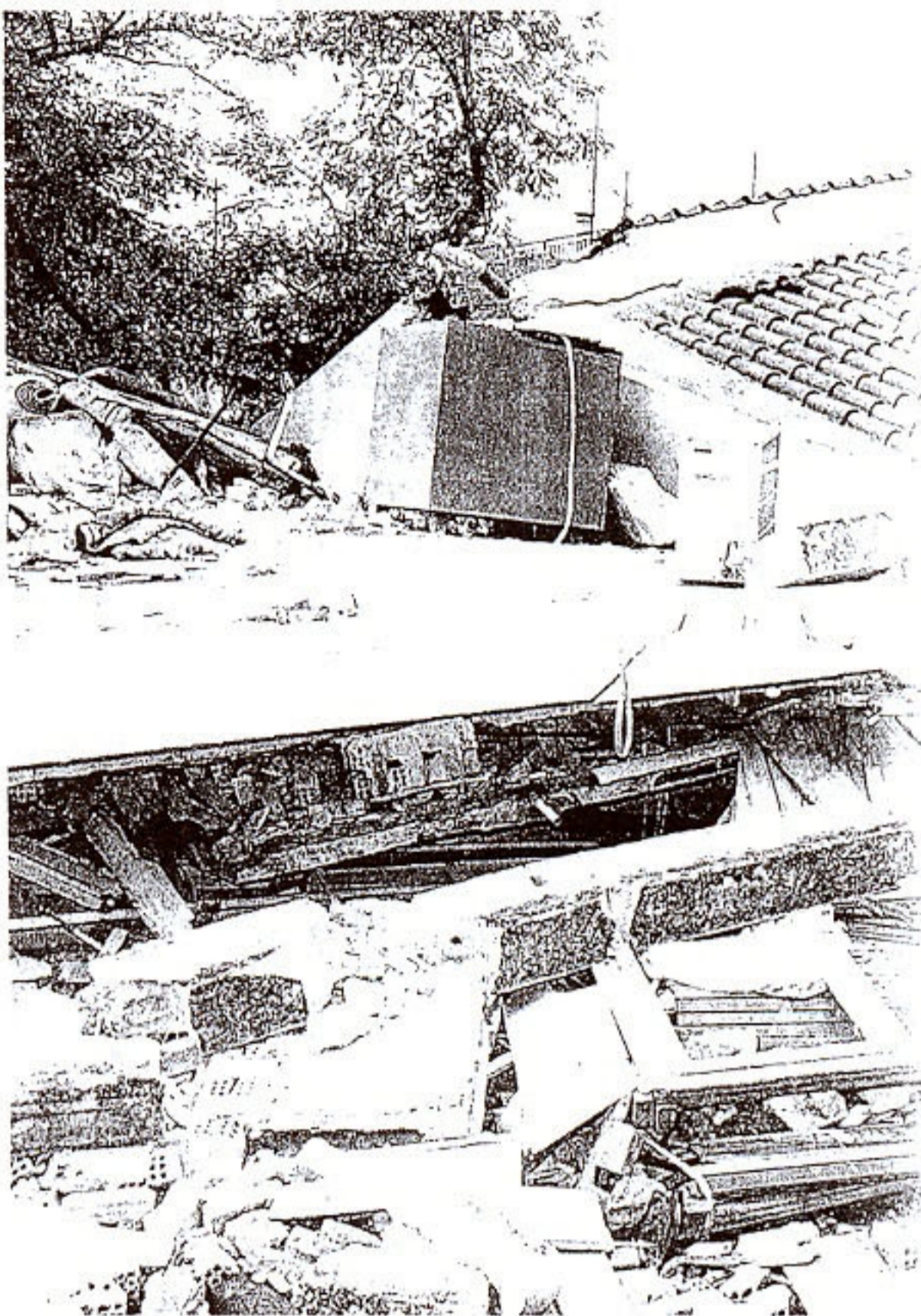
● Ο σεισμός της Αθήνας

Η αλήθεια είναι ότι όσα ακολούθησαν τον σεισμό της Αθήνας ήταν ίσως

αυτό που θα έλεγε ο απλός λαός, δηλαδή ότι όλα πήγαν κατ' ευχήν. Οι επιστήμονες μπορούν πλέον να παραδέχονται (με εμφανή ανακούφιση) ότι η περίπτωση της Αθήνας είναι από τις λίγες που οι μετασεισμοί δεν δημιουργήσαν επιπλέον καταστροφές και βλάβες – σε αντίθεση με τον μεγάλο μετασεισμό της Καλαμάτας το 1986, που (με 5,4 ρίχτερ τρεις ημέρες μετά τον κύριο σεισμό των 6 ρίχτερ) αποτελείωσε την πόλη, ή μετά τον ισχυρό σεισμό των 6,7 ρίχτερ των Αλκυονίδων το 1981, τον μετασεισμό των 6,4 ρίχτερ που ισοπέδωσε τις Πλαταιές. Κυρίως όμως ομολογούν ότι

κατάφεραν να ξαναβρούν τον... ύπνο τους, αφού οι εφιαλτικές φήμες και τα σενάρια περί «μετανάστευσης επικέντρων» ευτυχώς δεν επαληθεύθηκαν. Το καταστρεπτικότερο όλων (γιας λένε σήμερα) θα ήταν να είχαμε έναν σεισμό κάπου στον Κορινθιακό κόλπο (από το κεντρικό ως το ανατολικό τμήμα του Κορινθιακού) ή σε μια απόσταση 70 χιλιομέτρων βόρεια της Αθήνας – που συμπεριλαμβάνει την περιοχή της Αταλάντης.

Πόσο όμως απομακρυνθήκαμε από ένα τέτοιο ενδεχόμενο; ρωτήσαμε τον διευθυντή του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου. «Όλα όσα επώθησαν κατά

Η κρίσιμη περίοδος για την Αττική έχει παρέλθει, λένε οι σεισμολόγοι, καθυστερώντας τους Αθηναίους για το ενδεχόμενο μετασεισμικής δραστηριότητας εξαιτίας του μεγάλου σεισμού του περασμένου Σεπτεμβρίου. (επάνω, η εικόνα της καταστροφής στα Ανω Λιόσια)

καιρούς για τα γειτονικά ρήγματα της Αθήνας ήταν σενάρια-εκτιμήσεις – τα ενόργανα στοιχεία όμως που είχαμε δεν μας έδειξαν ποτέ ότι κάτι κακό συμβαίνει» απαντά ο κ. Γ. Σταυρακάκης και εξηγεί: «Συνήθως όμως η μετανάστευση της σεισμικής δραστηριότητας γίνεται μέσα σε ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα – και έχουμε δει τέτοιες περιπτώσεις στον Κορινθιακό κόλπο. Αυτό το «κρίσι-

μο χρονικό διάστημα» για την περίπτωση της Αθήνας μπορούμε να πούμε ότι σχεδόν έχει παρέλθει – ο κρίσιμος αυτός χρόνος είναι όταν έχουμε έντονη σεισμική δραστηριότητα... Αλλά η πιθανότητα να γίνει ένας σεισμός ανεξάρτητα του σεισμού της Αθήνας, αυτό πάντοτε αποτελεί ένα ξεχωριστό ζήτημα».

Ξεχωριστό ζήτημα αποτελεί για τους επιστήμονες και το πόσο (αλλά

Ο χάρτης των ρίχτερ στο

ΑΚΗΣ ΤΣΕΛΕΝΤΗΣ

(καθηγητής Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών)

(αναπληρωτής)

ΕΙΝΑΙ γεγονός ότι μετά τον σεισμό της Τουρκίας, τον Αύγουστο του 1999, η χώρα μας πέρασε το κατώφλι μιας περιόδου σεισμικής έξαρσης; Και αν ναι, ποιες περιοχές μιλάνε στο «κόκκινο»; Οι απόψεις-εκτιμήσεις των ειδικών επιστημόνων μπορεί να διίστανται στις παραπάνω ερωτήσεις, όλες όμως οι απαντήσεις είχαν έναν «κοινό παρονομαστή»: Χτίστε πιο γερά κτίρια, ελέγξτε τα σπίτια σας και μάθετε να αντιμετωπίζετε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ένα σεισμό... «Σαν έτοιμοι από καιρό, σαν θαρραλέοι».

«ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ πιστεύω ότι βρισκόμαστε σε μια ανησυχητική περίοδο παρατεταμένης σεισμικής ησυχίας για τον ελληνικό χώρο» τονίζει μιλώντας στο «Βήμα» ο κ. Α. Τσελέντης, καθηγητής Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, και επισημαίνει: «Αν εξαιρέσουμε τον σεισμό της Αθήνας, που ήταν καταστροφικός (προκάλεσε μεγάλες καταστροφές), μετά τον σεισμό των Στροφάδων (στις 18 Νοεμβρίου 1997, με 6,6 ρίχτερ), δεν είχαμε κάποιον μεγάλο σεισμό. Δεν σημαίνει βέβαια πάντα ότι μετά από μια περίοδο σεισμικής ησυχίας θα έχουμε και μια περίοδο σεισμικής έξαρσης – υπάρχουν και περιπτώσεις που έχουμε μια σταδιακή μεταεμφάνιση σεισμικών γεγονότων. Αυτό όμως είναι κάτι που πρέπει να μας προβληματίσει. Η Ελλάδα ήταν και θα συνεχίσει να είναι μία από τις πλέον σεισμολογικές χώρες στον κόσμο. Τον τελευταίο καιρό επικεντρώσαμε την προσοχή μας στην Αττική – και καλά κάναμε – υπο-

τιμήσαμε όμως τον υπαρκτό σεισμικό κίνδυνο που εξακολουθεί να υφίσταται για την υπόλοιπη Ελλάδα. Δεν έχει νόημα να «φωτογραφίσουμε» περιοχές, υπάρχουν όμως συγκλίνουσες απόψεις πολλών έγκριτων συναδέλφων ότι σε κάποιες περιοχές είναι πολύ πιθανό να έχουμε σεισμό της τάξης των 6 ρίχτερ τους προσεχείς μήνες – χωρίς να γνωρίζουμε βέβαια με ακρίβεια το «χρονικό παράθυρο».

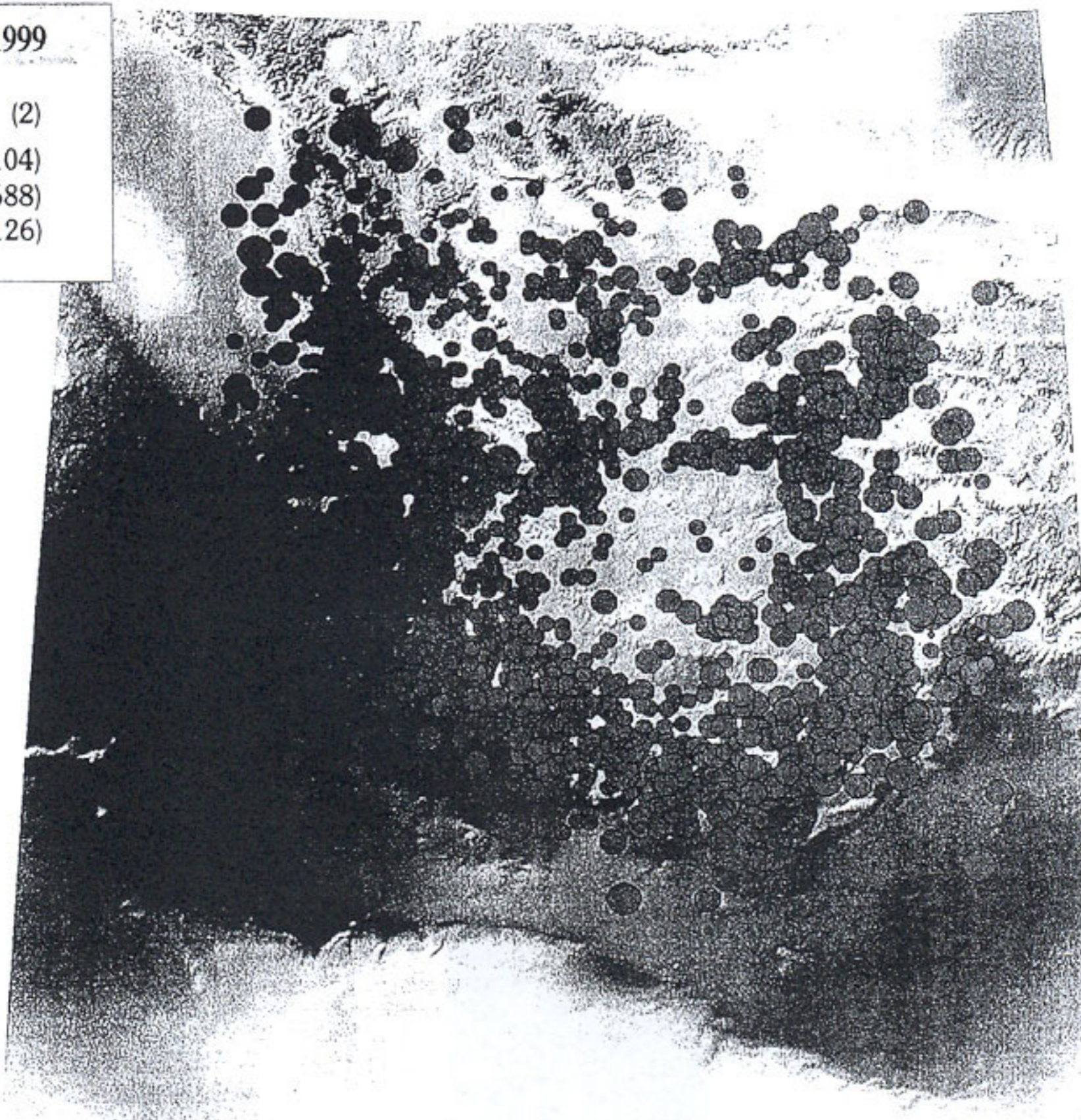
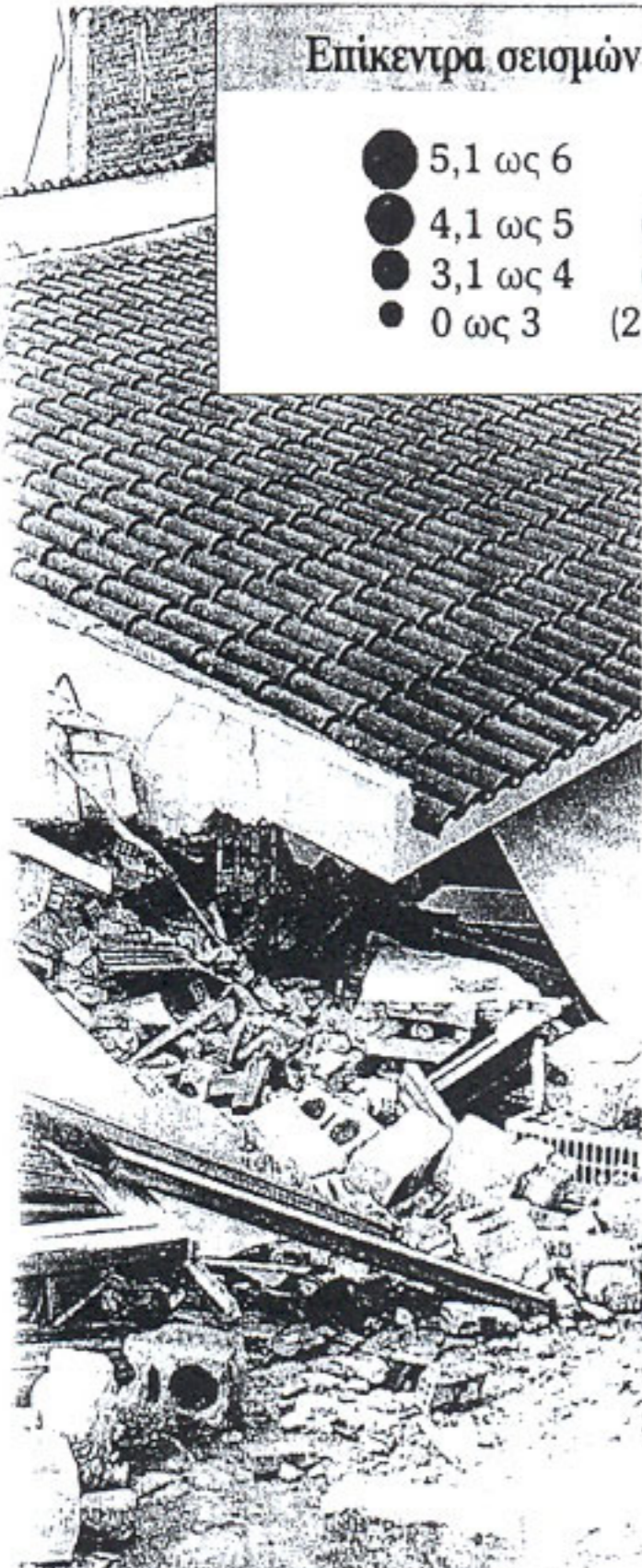
Από την άλλη παρατηρούμε μια μάλλον υποτονική σεισμολογική παρακολούθηση της χώρας λόγω της εγκατά-

λειψης της προσπάθειας για τη δημιουργία του Εθνικού Σεισμολογικού Δικτύου, το οποίο θα έκανε όλα τα σεισμολογικά κέντρα κάτω από μια κοινή ομπρέλα με στόχο την καλύτερη παρακολούθηση του ελληνικού χώρου. Είναι τέτοια η τεκτονική της Ελλάδας που είναι αδύνατο να έχουμε ακριβή σεισμολογική εικόνα αν δεν χρησιμοποιήσουμε συντονισμένα όλα τα υπάρχοντα σεισμολογικά δίκτυα. Θα σας αναφέρω μόνο ένα παράδειγμα: το Σεισμολογικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών, στον χώρο ευθύνης του οποίου ανήκει η πλέον σεισμολογική περιοχή της Ελλάδας, την οποία καλύπτει με 36 υπερσύγχρονους σταθμούς, διαθέτει μόνο δύο θέσεις μόνιμου προσωπικού, με αποτέλεσμα να αναγκαστεί να σταματήσει τη νυχτερινή βάρδια και να αρχίσει σταδιακά να βάζει λουκέτο στους σεισμολογικούς του σταθμούς και μάλιστα σε μια περίοδο που πρέπει να βρισκόμαστε σε επαγρύπνηση».

«ΜΕΤΑ ΤΟΝ σεισμό της Τουρκίας, τον Αύγουστο, μπορούμε να πούμε ότι έχουμε περάσει σε κάποια περίοδο σεισμικής έξαρσης στον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο, χωρίς όμως να μπορούμε να κάνουμε μια τέτοια εκτίμηση σε στενό επίπεδο Ελλάδας, για την οποία δεν υπάρχουν αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα για μεγάλο χρονικό διάστημα» λέει στο «Βήμα» ο κ. Ευ. Λέκκας, αναπληρωτής καθηγητής Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, και εξηγεί: «Όσον αφορά την Ελλάδα, δεν είναι σίγουρος αν περάσαμε σε μια περίοδο ύφεσης ή διατηρείται ακόμη η έξαρση. Δεν έχουμε σαφείς ενδείξεις ακόμη. Βέβαια υπάρχουν κάποιες στατιστικές για τη χώρα μας, που δείχνουν ότι κάθε χρόνο γίνονται 6-7 σεισμοί από 4,5 ως 5,5 Ρίχτερ, δηλαδή ένας τέτοιος σεισμός κάθε περίπου δύο μήνες. Αν και

Επίκεντρα σεισμών 1999

- 5,1 ως 6 (2)
- 4,1 ως 5 (104)
- 3,1 ως 4 (688)
- 0 ως 3 (2.126)

Στον χάρτη διακρίνεται η γεωγραφική κατανομή όλων των (επίκεντρων) σεισμών που κατέγραψε το δίκτυο του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Ελλάδα και στις γύρω περιοχές το 1999. Το μέγεθος των στιγμάτων αντιστοιχεί στο μέγεθος των σεισμών

και με ποιον τρόπο) ο μεγάλος σεισμός της Τουρκίας στις 17 Αυγούστου επηρέασε τον χώρο μας. Η Ελλάδα, μας επισημαίνουν, δεν χρειάζεται τους σεισμούς της Τουρκίας για να αρχίσει να κουνιέται. Αλλωστε στον τεκτονικό χώρο της Ανατολικής Μεσογείου δεν υπάρχουν «σύνορα». Για πόσο καιρό όμως θα συνεχίσουμε να ζούμε υπό τη σκιά της σεισμικής απειλής που άπλωσαν στον χώρο

του Αιγαίου τα 7,4 ρίχτερ της Ανατολίας;

«Οι φυσικές διαδικασίες στο εσωτερικό της Γης απαιτούν μεγάλο χρόνο. Αν θέλει κανείς να συσχετίσει μεγάλους σεισμούς που έχουν γίνει στον χώρο του Αιγαίου με αντίστοιχους στην Ανατολία, θα βρει σεισμικά γεγονότα που μπορεί να συνδέονται ως συνέχεια και να απέχουν μεταξύ τους χρονικά ακόμη και 4-17 χρο-

νια» συνεχίζει ο κ. Σταυρακάκης: «Όλες αυτές οι εκτιμήσεις όμως απαιτούν πολύπλοκες ερευνητικές προσπάθειες και αρκετό χρόνο. Αυτόν τον καιρό γίνονται τέτοιοι υπολογισμοί για να δούμε αν η πιθανότητα να συμβεί ένας σεισμός στην περιοχή του Βορείου Αιγαίου εξαιτίας όσων προηγήθηκαν στη γειτονική μας χώρα (κυμαινόταν, π.χ., γύρω στο 70%) αυξήθηκε ή παρέμει-

νε στα ίδια επίπεδα – δυστυχώς όμως το ποσοστό αυτό δεν ελαττώνεται διότι οι δυνατόι εκείνες που είναι υπεύθυνες για τη σεισμική δράση στη χώρα μας δεν σταματούν, οι τάσεις συγκεντρώνονται και κάποια στιγμή θα απελευθερωθούν. Το πρόβλημα είναι ότι δεν ξέρουμε αν θα απελευθερωθούν με έναν σεισμό σχετικά μεγάλου μεγέθους ή με διαφορετικό τρόπο».

Μικροσκοπιο τριών καθηγητών

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΛΕΚΚΑΣ

καθηγητής Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

έχουμε λίγο περισσότερους, και πάλι δεν μπορούμε να πούμε ακόμη ότι είμαστε "έξω" από τη μέση στατιστική καμπύλη – όπως πριν από τον σεισμό της Αθήνας που από τον Ιανουάριο του 1999 δεν είχαμε κανένα σεισμό πάνω από 4 Ρίχτερ. Είμαστε κάπου στη μέση, παίζουμε λίγο πιο πάνω λίγο πιο κάτω – ουσιαστικά μας σέρνουν τα γεγονότα. Το τοπίο φαίνεται ότι θα ξεκαθαρίσει σε ένα εξάμηνο γιατί και ο σεισμός της Τουρκίας και της Αθήνας ήταν ιδιαίτερα καταστροφικά αλλά και ισχυρά γεγονότα και στα

πλαίσια αυτά περιμένουμε και μια ισχυρή μετασεισμική περίοδο ανακατατάξεων.

Εκείνο όμως που έχει πολύ μεγάλη σημασία για μας, πέρα από τις προσεγγίσεις των εκτιμήσεων που γίνονται, είναι ότι και οι δύο σεισμοί, της Τουρκίας και ο σεισμός των Αθηνών, αλλά και ο σεισμός της Ταϊβάν μας πρόσφεραν την ευκαιρία να αντλήσουμε πολύτιμα συμπεράσματα και νέα δεδομένα για τον αντισεισμικό σχεδιασμό στις πόλεις, ανατρέποντάς μας αρκετά από τα ως τώρα πιστεύματά μας, όπως για παράδειγμα ότι τα σκληρά εδάφη είναι τα καλύτερα και πολλά άλλα. Κακώς εγκλωβίζομαστε μόνο στο θέμα της πρόγνωσης και των αντεγκλήσεων. Το θέμα είναι τώρα όλη αυτή τη γνώση να την ενσωματώσουμε στον αντισεισμικό κανονισμό για να γίνει ακόμη καλύτερος, αλλά και τι άλλο κάνουμε από εδώ και πέρα σε επίπεδο πρόληψης και ετοιμότητας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

(αναπληρώτρια καθηγήτρια Σεισμολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης)

«ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ σεισμοί, με μέγεθος άνω των 7 ρίχτερ, επηρεάζουν πάντα την ευρύτερη περιοχή – όπως και έγινε μετά από τον σεισμό του Αυγούστου στην Τουρκία όπου παρατηρήθηκε αυξημένη σεισμικότητα και στον ελληνικό χώρο» λέει η κυρία Ελευθερία Παπαδημητρίου, αναπληρώτρια καθηγήτρια Σεισμολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και εξηγεί: «Δεν μπορούμε να πούμε ότι ο ελληνικός χώρος επηρεάστηκε άμεσα από τον σεισμό της Τουρκίας. Ωστόσο έμμεσα έχει επηρεασθεί ολόκληρη η περιοχή της Ελλάδας – καθώς η λιθοσφαιρική πλάκα του Αιγαίου με την πλάκα της Ανατολίας (της Τουρκίας) έχουν άμεση εξάρτηση στις τεκτονικές κινήσεις τους. Ακόμη δηλαδή και ο σεισμός της Αθήνας εντάσσεται στα πλαίσια της σεισμικής έξαρσης που άρχισε με τον σεισμό του Αυγούστου στην ευρύτερη περιοχή. Έχει παρατηρηθεί μάλιστα και στο παρελθόν ότι τέτοιοι μεγάλοι σεισμοί, όπως της Τουρκίας, αποτελούν συνήθως και την αρχή μιας σεισμικής έξαρσης σε μια ευρύτερη περιοχή, η διάρκεια της οποίας βλέπουμε να κυμαίνεται στα τρία με τέσσερα χρόνια.

Τα δεδομένα αυτά μας οδηγούν σε μια γενική εκτίμηση ότι κάποιοι σει-

σμοί αρκετά ισχυροί ενδέχεται να συμβούν στην Ανατολική Μεσόγειο μέσα στα επόμενα χρόνια. Το σύστημα όμως είναι τόσο δυναμικό που δεν μπορούμε να κάνουμε πρόγνωση που να έχει πρακτική σημασία και αυτός είναι ο λόγος που λέμε συνεχώς ότι θα πρέπει να βρισκόμαστε σε μόνιμη ετοιμότητα σε κάθε επίπεδο αλλά και σε κάθε σημείο της Ελλάδας.

Σεισμούς είχαμε πάντα και θα έχουμε πάντα. Ο σεισμός αποτελεί ένα φυσικό φαινόμενο που επαναλαμβάνεται με τις ίδιες διαδικασίες εδώ και 5 εκατομμύρια χρόνια περίπου. Ουσιαστικά η γένεση ενός ισχυρού σεισμού δεν προκαλεί νέους σεισμούς, αλλά επιταχύνει ή επιβραδύνει τη γένεση άλλων σεισμών στις γειτονικές περιοχές – ανάλογα από τον τρόπο που κατανέμονται οι τάσεις στον χώρο. Μια από τις περιοχές που βλέπουμε ότι ήρθε πολύ κοντά σε έναν μεγάλο σεισμό μετά της 17ης Αυγούστου είναι η περιοχή του Μαρμαρά, πολύ κοντά στην Κωνσταντινούπολη, για την οποία υπάρχουν συγγλίνουσες απόψεις και από συμπεράσματα άλλων ερευνητικών εργασιών ότι πράγματι είναι σε μια εποχή όπου αναμένεται η γένεση ενός ακόμη ισχυρού σεισμού.

Περίοδος σεισμικής έξαρσης

ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ από τις εκτιμήσεις που ακούστηκαν πολύ (και από πολλούς) τους τελευταίους μήνες ήταν ότι η Ελλάδα έχει περάσει πλέον σε περίοδο έντονης σεισμικής δραστηριότητας, η οποία μας προειδοποιεί για το αναπάντεχο για τους μήνες και τα χρόνια που έρχονται. Το γεγονός ότι ένας σεισμός μεγέθους που να προσεγγίζει τα 7 ρίχτερ έχει να συμβεί από το 1983 (συγκεκριμένα στις 17.1.1983 στην Κεφαλλονιά) είναι μια παρατήρηση «κρατούμενο» αρκετών ετών τώρα, σύμφωνα πάντα με τα στατιστικά δεδομένα. Όμως όμως τονίζουν οι σεισμολόγοι, πετοιας τάξης μεγέθη «δίνει» κύριοι το ελληνικό τόξο και συνήθως στις θαλάσσιες περιοχές, γεγονός που περιορίζει ή ακόμη και εκμηδενίζει τον κίνδυνο των καταστροφών.

«Το ότι θα περάσουμε μια περίοδο σεισμικής έξαρσης στη χώρα μας είναι κάτι που το επισημαίνουμε από το 1997» λέει στο «Βήμα» ο κ. Β. Παπαζάχος, ομότιμος καθηγητής Γεωλογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, και συνεχίζει: «Αυτό από μόνο του δεν έχει νόημα απλώς να το λέμε και να τρομοκρατούμε τον κόσμο χωρίς να μπορούμε να πούμε πιο συγκεκριμένα πράγματα. Είναι γνωστό ότι η χώρα μας έχει υψηλή σεισμικότητα – το αν κάποιες χρονιές είναι λίγο μεγαλύτερη ή λίγο μικρότερη δεν έχει και πολλή σημασία. Σημασία έχει κατά πόσον επιστημονικά και ερευνητικά προχωράμε, να δίνουμε ακριβέστερες πληροφορίες για τον χρόνο και τον τόπο ενός σεισμού, αλλά και κυρίως τι μέτρα λαμβάνουμε για να προστατευθούμε. Πέρα δηλαδή από τον αντισεισμικό κανονισμό, που συνεχώς βελτιώνεται, τι κάνουμε για το υπάρχον, δομημένο σύστημα – με τη συντριπτική πλειονότητα των κτιρίων μας που έχουν κατασκευαστεί με παλαιότερους αντισεισμικούς κανονισμούς ή ακόμη και χωρίς επίβλεψη μηχανικού. Αυτό είναι το κυρίαρχο πρόβλημα. Ακόμη δηλαδή και αν "η μεσοπρόθεσμη πρόγνωση" προχωρήσει με επιτυχία, θα βοηθήσει στο να ενισχυθούν τα μέτρα ετοιμότητας σε ορισμένες περιοχές. Όσο όμως θα έχουμε κτίρια που δεν έχουν τις απαραίτητες προδιαγραφές για να αντέξουν έναν σεισμό, το μεγάλο πρόβλημα θα παραμένει» τονίζει ο κ. Β. Παπαζάχος και προσθέτει ότι σύμφωνα με τα θεωρητικά μοντέλα και τις παρατηρήσεις προηγούμενων ετών ο μεγάλος σεισμός της Τουρκίας φαίνεται ότι θα επηρεάσει τη σεισμικότητα της Ελλάδας για τα επόμενα 3-5 χρόνια. «Οι πιθανότητες να συμβεί αυτό είναι πολύ υψηλές – και ήδη φάνηκε με τη γένεση του κανουβριού σεισμού των 7,2 ρίχτερ τον Νοέμβριο και πάλι στην Τουρκία, αλλά και με τον σεισμό της Αθήνας. Είναι σαφές βέβαια ότι σε κάποιες περιοχές η σεισμική δράση θα επηρεαστεί περισσότερο και σε κάποιες άλλες όχι – π.χ., στο ελληνικό τόξο δεν άλλαξε τίποτα μετά τον σεισμό της Τουρκίας. Η χώρα μας όμως έχει τους δικούς της σεισμούς» δεν χρειάζεται να επηρεασθεί από άλλες περιοχές για να πούμε ότι μπήκαμε σε μια επικίνδυνη περίοδο. Είτε δηλαδή με τον έναν τρόπο είτε με τον άλλον η χώρα μας βρίσκεται σε μια περίοδο σεισμικής έξαρσης».